

ŚW. IGNACY LOYOLA

Pisma

ZEBRAŁ I OPRACOWAŁ
WACŁAW KRÓLIKOWSKI SJ

WYDAWNICTWO WAM • KSIĘŻA JEZUICI

KRAKÓW 2022

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	XIII
WPROWADZENIE OGÓLNE	XXI
Wacław Królikowski SJ: Historiografia ignacjańska. Święty Ignacy na przestrzeni wieków	XXIII
Źródła i pierwsze próby biograficzne	XXIII
Pierwsze opublikowane biografie	XXV
Biografie uwzględniające nowe źródła	XXVIII
Początki bardziej historycznego trendu	XXXII
Poszerzanie źródeł i perspektywy historycznej	XXXVII
Zniekształcenia obrazu św. Ignacego	XLIX
Obraz św. Ignacego po II Soborze Watykańskim	LV
Koniec XX i początek XXI wieku	LXI
Bibliografia	LXIV
Chronologia życia św. Ignacego Loyoli	LXXV
Charakter pism św. Ignacego Loyoli	LXXXV
Specyfika niniejszej publikacji	LXXXIX
BIBLIOGRAFIA OGÓLNA	XCI
Bibliografia współczesna	XCI
Biografie	XCI
Wiek XVI	XCII
Wiek XVII	XCII
Wiek XVIII	XCIII
Wiek XIX	XCIII
Wiek XX	XCIII
Wiek XXI	XCVII
Zbiory pism	XCIX

PISMA ŚW. IGNACEGO LOYOLI

1. OPOWIEŚĆ PIELGRZYMA. AUTOBIOGRAFIA	3
Mieczysław Bednarz SJ: Wprowadzenie	5
Geneza i czas powstania <i>Opowieści Pielgrzyma</i> – jej znaczenie	6
Kilka uwag o tekście <i>Opowieści Pielgrzyma</i>	8
Najważniejsze wydarzenia z życia św. Ignacego Loyoli	11
Przedmowa o. Hieronima Nadala	23
Przedmowa o. Ludwika Gonsalvesa da Cámara	27

<i>Opowieść Pielgrzyma. Autobiografia</i>	31
Bibliografia	111
Wydania	111
Studia	114
2. ĆWICZENIA DUCHOWE	115
Wacław Królikowski SJ: Wprowadzenie	117
Wartość i znaczenie <i>Ćwiczeń duchowych</i>	117
Cel <i>Ćwiczeń duchowych</i>	122
Kościół wobec <i>Ćwiczeń duchowych</i>	128
Źródła <i>Ćwiczeń duchowych</i>	135
Geneza <i>Ćwiczeń duchowych</i>	143
Teksty <i>Ćwiczeń duchowych</i>	149
Przekłady i wydania <i>Ćwiczeń duchowych</i> w języku polskim	158
Metoda <i>Ćwiczeń duchowych</i>	160
Podsumowanie	168
Bibliografia	170
Odpust. Modlitwa „Duszo Chrystusowa”	179
<i>Ćwiczenia duchowe</i>	181
Bibliografia	302
Bibliografia ogólna	302
Wydania	303
Geneza i źródła tekstu	306
Historia <i>Ćwiczeń duchowych</i>	306
Studia na temat teorii <i>Ćwiczeń duchowych</i>	307
Komentarze i analizy	308
3. DYREKTORIA IGNACJAŃSKIE DO ĆWICZEŃ DUCHOWYCH	323
Wacław Królikowski SJ: Wprowadzenie	325
Dyrektoria św. Ignacego Loyoli	327
Próba redakcji Dyrektorium podczas rządów o. generała Jakuba Layneza (1558-1565)	328
Działalność komisji utworzonej przez o. generała Franciszka Borgiasza (1565-1572)	329
Stan prac na początku generalatu o. Everarda Mercuriana (1573-1580)	330
Dyrektorium Oficjalne powstałe podczas generalatu o. Klaudiusza Acquavivy (1581-1615)	331
Bibliografia	334
<i>Dyrektoria Ignacjańskie do „Ćwiczeń duchowych”, czyli wskazówki św. Ignacego o sposobie dawania „Ćwiczeń”</i>	337
Wprowadzenie	339
Dyrektorium I	339
Dyrektorium II	344

Dyrektorium III	345
Dyrektorium IV	349
Bibliografia	359
Teksty i najstarsze komentarze	359
Wybrane studia	359
4. DZIENNIK DUCHOWY	361
Tadeusz Kotlewski SJ: Wprowadzenie	363
Geneza <i>Dziennika duchowego</i>	363
Mistyka trynitarna	366
Mistyka chrystologiczna i eucharystyczna	369
Maryjny wymiar życia mistycznego	371
Dary mistyczne	372
Mistyka służby	377
Mistyka krzyża	378
Pierwsze wydanie <i>Dziennika duchowego</i>	380
Bibliografia	381
<i>Dziennik duchowy</i>	385
Bibliografia	441
Nowe tłumaczenia <i>Dziennika duchowego</i>	441
Studia i komentarze	441
5. KONSTYTUCJE TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO	443
Bogusław Steczek SJ: Wprowadzenie	445
<i>Ćwiczenia duchowe</i> , Towarzystwo Jezusowe i jego Konstytucje	445
Formuła Instytutu, zatwierdzenie zakonu i praca nad Konstytucjami	446
Struktura i treść Konstytucji Towarzystwa	449
Jak należy czytać Konstytucje Towarzystwa Jezusowego?	456
Bibliografia	458
<i>Konstytucje Towarzystwa Jezusowego wraz z przypisami Kongregacji Generalnej XXXIV</i>	459
Przedmowa do pierwszego wydania Konstytucji	461
I. Formuły Instytutu Towarzystwa Jezusowego zatwierdzone i ponownie potwierdzone przez Papieży Pawła III i Juliusza III	465
Zezwolenie na opracowanie Konstytucji oraz zatwierdzenia Instytutu w ogólności i Konstytucji w szczególności	477
II. Konstytucje Towarzystwa Jezusowego napisane przez świętego Ignacego Loyolę	479
II-A. Pierwszy i ogólny egzamin	481
II-B. Konstytucje z Deklaracjami	507
Wstęp do Konstytucji	507
Część pierwsza: Przyjmowanie na probację	511
Część druga: Dotyczy zwalniania tych, których po przyjęciu uznano podczas probacji za mało zdatnych do Towarzystwa	521

Część trzecia: Zachowanie w dobrem i postęp tych, którzy są na probacji	531
Część czwarta: Wykształcenie i przygotowanie do niesienia pomocy bliźnim tych, którzy pozostają w Towarzystwie	543
Część piąta: Przyjmowanie do Towarzystwa	577
Część szósta: Przyjęci i wcieleni do Towarzystwa, sprawy dotyczące ich samych	587
Część siódma: Rozdzielanie prac w winnicy Pańskiej pośród członków Towarzystwa ku pożytkowi bliźnich	599
Część ósma: Środki przyczyniające się do jedności z głową i między sobą tych, którzy zostali rozesłani	611
Część dziewiąta: Głowa Towarzystwa i jej rządy	629
Część dziesiąta: W jaki sposób można by zachować i pomnażać cały organizm Towarzystwa w jego dobrym stanie	645
Bibliografia	650
Bibliografia do Formuły Instytutu Towarzystwa Jezusowego	650
Bibliografia do Konstytucji Towarzystwa Jezusowego	651
Współczesne tłumaczenia	651
Studia i komentarze	652
Skorowidz rzeczowy	657
6. LISTY WYBRANE	701
Jakub Kołacz SJ: Wprowadzenie	703
<i>Listy wybrane</i>	709
[1] Do Agnieszki Pascual	711
[2] Do brata, Marcina Garcíi de Oñaz y Loyola	712
[3] Do Isabeli Roser	716
[4] Do Jakuba Cassadora	718
[5] Do siostry Teresy Rejadell	722
[6] Do siostry Teresy Rejadell	727
[7] Do o. Manuela Miony	729
[8] Do Piotra Contariniego	730
[9] Do Diega de Gouvei	731
[10] Do państwa Loyolów	733
[11] Do Beltrána Loyoli	734
[12] Do mieszkańców Azpeitii	737
[13] Do siostry, Magdaleny Loyoli	739
[14] Instrukcja dla ojców Broëta i Salmeróna, legatów papieskich wysłanych do Irlandii	741
[15] Do o. Szymona Rodriguesa	742
[16] Do Franciszka Borgiasza, wicekróla Katalonii	744
[17] Do o. Jana Baptysty Violi	745

[18] Do o. Szymona Rodriguesa	747
[19] Do o. Piotra Fabera	747
[20] Do Jana III, króla Portugalii	750
[21] Do o. Jakuba Layneza	752
[22] Do Askaniusza Colonney	753
[23] Do siostry Teresy Rejadell	754
[24] Do o. Mikołaja Bobadilli	756
[25] Do Jana III, króla Portugalii	760
[26] Do Franciszka Borgiasza, księcia Gandii	762
[27] Do doktora Piotra Ortiza	765
[28] Instrukcja dla teologów na Sobór Trydencki	766
[29] Do o. Piotra Kanizego	769
[30] Do ojców i braci z kolegium w Coimbrze	770
[31] Do pana Doimo Nascio	771
[32] Do Franciszka Borgiasza, księcia Gandii	771
[33] Do Ferdynanda I Habsburga, cesarza Świętego Cesarstwa Rzymskiego	773
[34] Do o. Michała de Torresa	775
[35] List o doskonałości i gorliwości apostołskiej	776
[36] Do Emanuela Sanchesa, biskupa Targi	786
[37] Do o. Jakuba Layneza	787
[38] Do ojców i braci z Gandii	791
[39] Do ojców i braci z Padwy	797
[40] Do siostry Teresy Rejadell	801
[41] Do o. Daniela Paeybroecka	803
[42] Do o. Antoniego Araoza	804
[43] Do pana Talpino	805
[44] Do Filipa, księcia Hiszpanii	806
[45] Do Franciszka Borgiasza, księcia Gandii	807
[46] Do magistra Jana z Ávili	810
[47] Do Filipa, księcia Hiszpanii	811
[48] Do Hieronimy Olujy i do Teresy Rejadell	812
[49] Do Andrzeja Lippomaniego	813
[50] Do o. Jana Álvareza	815
[51] Do Franciszka Borgiasza, księcia Gandii	817
[52] Instrukcja dla jezuitów udających się do Ingolstadtu	834
[53] Do o. Andrzeja Sidereo	840
[54-55] Do Jana Vegi, wicekróla Sycylii	841
[56] Do o. Michała Ochoya	844
[57] Do Jana Bernarda Díaza de Luco, biskupa Calahorry	845
[58] Do wojsk afrykańskich	846
[59] Do jezuitów w domach w Rzymie	847
[60] Do Jana Vegi, wicekróla Sycylii	848

[61] Do Karola Borgiasza, markiza Lombay	848
[62] Do Jana Vegi, wicekróla Sycylii	850
[63] Do członków Towarzystwa Jezusowego zgromadzonych w Rzymie	851
[64] Do Izabeli Vegi	852
[65] Do Ferdynanda I Habsburga, króla Niemiec	853
[66] Do o. Antoniego Brandão	854
[67] Do o. Urbana Fernandesa	860
[68] Do o. Antoniego Araoza	864
[69] Do o. Jana Pelletiera	865
[70] Do o. Klaudiusza Le Jaya	869
[71] Do o. Elpidiusza Ugolettiego	872
[72] Do o. Emanuela Godinho	873
[73] Do o. Franciszka Ksawerego	874
[74] Do Filipa, księcia Hiszpanii	875
[75] Do o. Franciszka Borgiasza	876
[76] Do o. Hieronima Nadala	878
[77] Do o. Hieronima Nadala	879
[78] Do Jana Stefana Manriquego de Lary, księcia Nájery	883
[79] Instrukcja ogólna o pracy apostolskiej	884
[80] Do Joanny Aragońskiej, księżnej Paliano	886
[81] Do o. Jakuba Miró	890
[82] Do o. Jakuba Miró	891
[83] Do członków Towarzystwa przebywających w różnych miejscach Europy	893
[84] Do rektorów kolegiów we Włoszech	894
[85] Do o. Jakuba Miró	894
[86] List o posłuszeństwie	897
[87] Do św. Tomasza z Villanueva	906
[88] Do o. Franciszka Ksawerego	907
[89] Do o. Jana Violi	909
[90] Do o. Kacpra Gropello	910
[91] Do całego Towarzystwa	911
[92-93] Do brata Jana Baptysty Ottilio	912
[94] Do kardynała Reginalda Pole'a	913
[95-97] Do Mikołaja Piotra Cesariego i do Hektora Pignatellego	914
[98] Do Jana Ludwika Gonzáleza Villasimpleza	917
[99] Do Eleonory Medycejskiej, księżnej Florencji	918
[100] Do Małgorzaty Parmeńskiej	919
[101] Do o. Mikołaja Florisa	920
[102] Do o. Andrzeja Galvanellego	921
[103] Do Ludwika, infanta portugalskiego	921
[104] Do o. Filipa Leerno	922
[105] Do N. N.	923

[106] Do o. Teotonia Braganzy	926
[107] Do Magdaleny Andželiki Doménech	927
[108] Do o. Hieronima Doménecha	928
[109-110] Do Marii Frassony Gesso	930
[111] Do o. Kacpra Berce (Barzeusa)	932
[112] Do cesarza Karola V	934
[113] Do Ojca Świętego Juliusza III	935
[114] Do o. Jana Baptysty Violi	936
[115] Do o. Jakuba Miró	938
[116] Do pana Antoniego Enríqueza	939
[117] Do o. Jakuba Miró	940
[118] Do Jana III, króla Portugalii	942
[119] Do o. Franciszka Manciniego	943
[120] Do pani Katarzyny z Kordoby, markizy Priego	944
[121-123] Do Henryka de la Cuevy	945
[124] Do o. Bartłomieja Hernándezza	947
[125] Do o. Jana Nuñesa Barreto	948
[126] Do Ferdynanda Vasconcelhosa, arcybiskupa Lizbony	949
[127] Do o. Piotra Kanizego	950
[128] Do wdowy po Janie Boquecie	956
[129] Do o. Franciszka Borgiasza	956
[130] Do Michała Nobregi	958
[131-132] Do o. Jana Franciszka Araldo	959
[133] Do o. Filipa Leerno	960
[134] Do o. Krzysztofa Mendozy	961
[135] Instrukcja na temat sposobu zbierania jałmużny	962
[136] Do Jolanty Casali Gozzadiny	963
[137] Do o. Antoniego Araoza	964
[138] Do kardynała Reginalda Pole'a	965
[139] Do Bartłomieja Romano	966
[140] Do św. Jana z Ávili	967
[141] Do o. Poncjusza Cogordána	968
[142] Do Klaudiusza, cesarza Etiopii	970
[143] Instrukcje dla o. Jana Nuñesa, patriarchy Etiopii	975
[144] Do o. Melchiora Nuñesa Barreto	983
[145] Do o. Melchiora Carneiro	984
[146] Do Kacpra Jofrego Borgiasza, biskupa Segorbe	985
[147] Do o. Roberta Clayssona	986
[148] Do o. Gerarda Kalkbrennera, przeora klasztoru kartuzów w Kolonii	987
[149] O sposobie rozmawiania z przełożonymi	989
[150] Do o. Franciszka Borgiasza	990
[151] Do o. Emanuela Lópeza	991

[152] Do o. Alberta z Ferrary	992
[153] Do Franciszka Jimenésza Mirandy, przeora opactwa w Salas	993
[154] Do Piotra Campsa	995
[155] Do o. Franciszka Borgiasza	996
[156] Do o. Szymona Rodriguesa	997
[157-160] Do pana Hieronima Vignesa	998
[161] Do przełożonych Towarzystwa	1000
[162-164] Do Aleksego Fontany	1001
[165] Do doktora Alfonsa Ramíreza Vergary	1003
[166] Do o. Antoniego Soldevili	1003
[167] Do o. Adriana Adriaenssensa	1005
[168] Do o. Lorenza	1006
[169] Do pani Leonory Mascarenhas	1007
[170] Do brata Jana Baptysty	1009
[171] Do o. Emeryka Bonisa	1010
[172] Do o. Jana Baptysty Fermo	1011
[173] Do o. Walentego Marína	1011
[174] Do brata Józefa	1012
[175] Do o. Alfonsa Romána	1013
[176] Do o. Fulwiusza Androzkiego	1014
[177] Do o. Stefana Casanovy	1015
[178] Do Piotra, kapłana z Bolonii	1016
Bibliografia	1018
Wydania	1018
Studia	1019
7. UROCZYSTA PROFESJA. WYBÓR PIERWSZEGO GENERAŁA	1023
Mieczysław Bednarz SJ: Wprowadzenie	1025
<i>Uroczysta profesja. Wybór pierwszego generała</i>	1027
8. WYBÓR, CZYLI ROZWAŻANIE ŚW. IGNACEGO LOYOLI O UBÓSTWIE W TOWARZYSTWIE JEZUSOWYM	1033
9. MAKSYMUS ŚW. IGNACEGO LOYOLI	1045
Mieczysław Bednarz SJ: Wprowadzenie	1049
<i>Wybrane sentencje św. Ignacego</i>	1051
Przekład wierszowanych sentencji św. Ignacego	1055
INDEKS RZECZOWY	1057
INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH	1081
INDEKS OSOBOWY	1085